

Władysław Tatarkiewicz – dziedzictwo idei

Od Redakcji¹

Profesor Władysław Tatarkiewicz należy do najwybitniejszych filozofów polskich XX w. Był wielkim myślicielem, nauczycielem oraz przewodnikiem na drodze sztuki życia. Jego *Historia filozofii* była dziełem formacyjnym dla wielu pokoleń polskiej inteligencji. Książki *O szczęściu* oraz *Historia estetyki* i *Dzieje sześciu pojęć* ukazują nie tylko bogaty warsztat historyka filozofii, lecz również wysoką kulturę filozoficznego myślenia. Stąd też są wielokrotnie wznawiane oraz powszechnie studiowane, nie tylko przez osoby zawodowo zajmujących się filozofią, lecz przez szerokie grono czytelników. Sięgając ponownie do dorobku naukowo/filozoficznego Tatarkiewicza, chcieliśmy zobaczyć, czy dzieła tworzone w całkiem innych warunkach historycznych, politycznych i społecznych mogą nadal być owocnie studiowane, inspirować i uczyć kolejne pokolenia czytelników. W tekstach, które prezentujemy, można odczytać pewne prawidłowości: ciągle duże zainteresowanie wywołuje metodologia historii filozofii, w tym kwestie związane zarówno z periodyzacją dziejów filozofii, jak i ze sposobami podejścia do badania historii filozofii i całym warszatem historyka filozofii. Z kolei w problematyce etycznej, przy dyskusowaniu kwestii dobra i szczęścia, widać wyraźny

¹ Podwójny numer „Filo-Sofji”, zawierający rozprawy o poglądach filozoficznych Władysława Tatarkiewicza, dopełnia i uzupełnia problematykę podjętą na konferencji pt. *Władysław Tatarkiewicz. Dziedzictwo idei: historia filozofii, etyka, estetyka*, odbytej 19–20 listopada 2010 r. w Bydgoszczy z okazji 30. rocznicy śmierci polskiego filozofa. Konferencję zorganizowały: Instytut Filozofii Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego oraz oddziały – bydgoski i toruński – Polskiego Towarzystwa Filozoficznego. Chociaż niektóre z tekstów były na niej przedstawiane i dyskutowane, to wersje publikowane w niniejszym tomie różnią się w swej ostatecznej postaci od wygłoszonych pierwowzorów. Publikujemy również prace nowe, analizujące i interpretujące częstokroć krytycznie poglądy Władysława Tatarkiewicza. Prezentowany zbiór uzupełniają wspomnienia Jego uczniów – prof. prof. bp. Bronisława Dembowskiego, Alicji Kuczyńskiej i Bohdana Dziemidoka – oraz po raz pierwszy publikowane listy Władysława Tatarkiewicza do Bohdana Dziemidoka i Ryszarda Wiśniewskiego. Listy pozostają świadectwem znakomitej sztuki epistolarnej, ujawniając zarazem osobowość i postawę życiową filozofa.

zwrot do badań posługujących się metodami filozofii analitycznej, a także sytuowanie problematyki aksjologicznej Tatarkiewicza w kontekście dorobku szkoły lwowsko-warszawskiej. Podobnie jest w estetyce, gdzie zagadnienia wartości estetycznych i sztuki ujmowane są dzisiaj najczęściej również w perspektywie analitycznej, doszukującej się związków z najnowszymi trendami teoretycznymi w estetyce amerykańskiej. Szczególne zainteresowanie budzi także wczesny okres działalności Władysława Tatarkiewicza związany z jego studiami na uniwersytecie w Marburgu oraz wpływem neokantyzmu marburskiego w dojrzałym okresie jego twórczości. Badania te zapoczątkował w Polsce prof. Czesław Głombik i znajdują one dzisiaj wielu kontynuatorów, szukających w młodszych tekstach źródeł dojrzałych poglądów. Oddając do rąk czytelników niniejszy tom, mamy nadzieję, że Władysław Tatarkiewicz stanie się nie tylko wielki, ale również bliski.

Ryszard Mordarski